

МОТИВИ

към Проект на Инструкция № ... от 2024 г. за изменение и допълнение на Инструкция № РД-02-21-1 от 2020 г. за обмена на информация, условията и реда за достъп до информационни системи за целите на осъществяване на контрол, установяване и санкциониране на нарушения, свързани със събиране на пътни такси между Агенция „Пътна инфраструктура“, Министерството на вътрешните работи и Агенция „Митници“

1. Причини, които налагат приемането на акта:

Разпоредбата на чл. 189и от Закона за движението по пътищата (ЗДвП), в сила от 15.08.2024 г., въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2019/520 относно предвиденото сътрудничество за трансграничен обмен на информация в областта на нарушенията за неплащане на пътна такса по чл. 179, ал. 3-3б от ЗДвП, с цел улесняване идентифицирането на нарушителите, налагане на съответни санкции и определяне на реда за предоставяне на предвиденото в Директивата уведомително писмо.

Съгласно новата правна уредба Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) като лице, събиращо пътни такси, чрез определени длъжностни лица изпълнява търсенето по ал. 1 на чл. 189и от ЗДвП чрез електронна услуга, предоставена от Министерството на вътрешните работи (МВР), при спазване изискванията за защита на личните данни.

Във връзка с горното възниква необходимостта от изменение и допълнение на Инструкция № РД-02-21-1 от 2020 г. за обмена на информация, условията и реда за достъп до информационни системи за целите на осъществяване на контрол, установяване и санкциониране на нарушения, свързани със събиране на пътни такси между Агенция „Пътна инфраструктура“, Министерството на вътрешните работи и Агенция „Митници“ (Инструкцията) (обн., ДВ, бр. 39 от 2020 г.).

Предложеният проект на акт е разработен във връзка с разпоредбата на чл. 189и, ал. 3 от ЗДвП, съгласно която обменът на информация и достъпът до данните по ал. 2 се уреждат с инструкцията по чл. 167а, ал. 7. Съгласно чл. 167а, ал. 7 от ЗДвП обменът на информация, условията и редът за достъп до електронната система по чл. 167а, ал. 3, до информационната система по чл. 167а, ал. 4 и до водените от МВР регистри се урежда с инструкция, която се издава съвместно от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на вътрешните работи и министъра на финансите.

С оглед така предвидения трансграничен обмен на информация се обуславя необходимостта от предоставяне на достъп на определени от управителния съвет на АПИ длъжностни лица до националните бази данни за регистрацията на пътни превозни средства, регистрирани в друга държава – членка на Европейския съюз чрез електронна услуга, предоставена от МВР. В предмета на инструкцията и в обхвата на предвидения обмен следва да бъдат включени националните бази данни на пътни превозни средства, регистрирани в друга държава-членка на Европейския съюз.

Предвижда се електронната услуга да изпълнява заявка към софтуерно приложение на Европейската информационна система за автомобили и свидетелства за правоуправление (EUCARIS) за данни от националната база данни на съответната държава по регистрацията на превозното средство и да предоставя получения резултат. Създава се раздел IVa, с който се регламентира предоставянето на достъп на АПИ до данни от националните бази данни за регистрацията на пътни превозни средства, регистрирани в друга държава – членка на Европейския съюз. Предвидено е заявката да се изпълнява по регистрационен номер на превозното средство, държава на регистрацията, основание за търсенето и референтна дата и час. Вследствие на осъществения обмен и в отговор на заявката се предоставят подробни данни за притежателя на свидетелството за регистрацията и/или собственика, а именно - имена/търговско наименование, адрес, дата на раждане, вид на правния субект, идентификационен номер. Предоставят се и следните данни относно пътното превозно средство - идентификационен номер, марка, модел, ЕС код на категория, клас емисии ЕВРО, технически допустима максимална маса, и за превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона – клас емисии CO₂ и специфични емисии CO₂.

Във връзка с така предвидените допълнения се създава приложение № 3а към чл. 11а, ал. 4 от инструкцията.

2. Цели, които се поставят:

Целта на измененията и допълненията на инструкцията е изпълнение на нормативните изисквания на чл. 189и, ал. 3, във вр. с 167а, ал. 7 от ЗДвП, като бъдат създадени условия за ефективно осъществяване на предвидения обмен.

Посредством предложените изменения и допълнения се цели регламентирането на ясни правила относно оперативната и техническа реализация на трансграничния обмен на информация.

Предложените изменения целят създаването на нормативен ред, по който да бъде възможно идентифицирането на пътни превозни средства, респективно – притежателя на свидетелство за регистрацията и/или собственика на пътни превозни средства, регистрирани в други държави - членки на ЕС, за които са регистрирани нарушения в електронната система за събиране на пътни такси. Вследствие на горното би било възможно и ангажирането и реализирането на следващата се административнонаказателна отговорност на съответните лица при незаплащане на дължима пътна такса съгласно разпоредбите на чл. 179, ал. 3-3б от ЗДвП.

С предложения проект на инструкция се цели и прецизиране на действащи разпоредби от инструкцията, засягащи правомощия на Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ), като в предложения проект същите се поемат от Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

За прилагането на правилата на проекта на инструкция не са необходими допълнителни финансови средства и предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. За приемането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери и други плащания по съответните бюджети.

4. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт:

В резултат на предложените изменения и допълнения ще бъде осигурена реална техническа възможност за приложение на чл. 189и от ЗДвП. Ще бъдат гарантирани правомощията на компетентните органи във връзка с ангажирането и реализирането на административнонаказателната отговорност при извършени нарушения съгласно разпоредбите на чл. 179, ал. 3-3б от ЗДвП в случаите, в които нарушенията са извършени с превозни средства, регистрирани в други държави - членки на ЕС.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта на акт се транспонира разпоредбата на чл. 25 от Директива (ЕС) 2019/520.

Изискванията на Директива (ЕС) 2019/520 относно предвиденото сътрудничество за трансграничен обмен на информация в областта на нарушенията за неплащане на пътна такса по чл. 179, ал. 3-3б от ЗДвП са въведени в националното законодателство с разпоредбата на чл. 189и от ЗДвП. Съгласно ал. 3 на чл. 189и обменът на информация и достъпът до данните по ал. 2 се уреждат с инструкцията по чл. 167а, ал. 7 от същия закон. Предложеният проект на акт въвежда и регламентира конкретната процедура за осъществяването на трансграничния обмен на информация, неговата цел, обемът и естеството на обменяните данни, както и достъпът до тях.

6. Срок за обществени консултации:

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на инструкция, мотивите към нея и таблицата за съответствие с правото на Европейския съюз ще бъдат публикувани на интернет страниците на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на вътрешните работи, Министерството на финансите, Агенция „Пътна инфраструктура“, както и на Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, справката за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения, в резултат на проведената обществена консултация, ще бъде публикувана на интернет страниците на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, и Агенция „Пътна инфраструктура“, както и на Портала за обществени консултации.